

แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Guidelines of Curriculum Development of Secondary Laboratory School of Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

มาเรียม รัมมะบุตร

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : Maream2519@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) นำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีวิธีดำเนินการวิจัย มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า 3 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง 2) การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 3) การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามประเภท มาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีความตรงเชิงเนื้อหาหลักวิชา และโครงสร้างมีความตรงเชิงเนื้อหา 4 ด้าน 30 รายการ ประกอบด้วย ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 6 รายการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 10 รายการ ด้านการตรวจสอบและประเมินผล จำนวน 9 รายการ และด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 รายการ 2) การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมมีความเหมาะสม ทั้ง 4 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ทุกด้านโดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมมีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร และด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร

คำสำคัญ : การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, โรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Abstract

This research aimed to 1) propose guidelines of curriculum development, 2) study suitability of guidelines of curriculum development, and 3) investigate possibility of guidelines of curriculum development. The procedure was divided into 3 steps: 1) proposing guidelines of curriculum development including 5 academic experts, the tool was a three-rating scale questionnaire, and the data was analyzed by IOC, 2) studying suitability of guidelines of curriculum development including 12 experts, the tool was a five-rating scale questionnaire, and the data were analyzed by median and

inter quartile range, 3) investigating possibility of guidelines of curriculum development including 66 director, deputy director of academic affair, and school committee, the tool was a five-rating scale questionnaire, and the data were analyzed by mean and standard deviation. The findings showed that : 1) The proposal of guidelines of curriculum development had content validity, subjects and structure for 4 aspects within 30 items as follows; curriculum development planning including 6 items, curriculum development including 10 items, inspection and evaluation of curriculum development including 9 items, and improvement of curriculum development including 5 items. 2) As a whole, the suitability of guidelines of curriculum development was suitable at a high level for all 4 aspects within 30 items. The highest median was the curriculum development planning. and 3) As a whole, the possibility of guidelines of curriculum development was possible for all 4 aspects. The highest averages were the curriculum development, inspection and evaluation of curriculum development, and improvement of curriculum development.

Keywords : Guidelines of curriculum development of secondary laboratory, Phranakhon Si Ayutthaya rajabhat university

1. บทนำ

โรงเรียนสาธิตได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแกนกลางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดตามมาตรฐาน และได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมเองตามสภาพบริบท ซึ่งโรงเรียนสาธิตมัธยมยั้งไม่มีแนวทางในการบริหารหลักสูตรที่ชัดเจน [1] ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ก่อเกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ฉะนั้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งสามารถนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

2.3 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประชากร ผู้ทรงคุณวุฒิ คือผู้ที่ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษามากกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง และความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักการ

ขั้นที่ 2 ขั้นการศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับ

การศึกษามีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษา มาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทาง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range)

ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 66 คน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 การนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีความตรงตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้างมีความตรง เชิงเนื้อหา 4 ด้าน 30 รายการ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 6 รายการ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 10 รายการ 3) ด้านการตรวจสอบและประเมินผล จำนวน 9 รายการ และ 4) ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 รายการมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 6 รายการ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการวางแผนสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยการปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน 2) ผู้บริหาร กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) ผู้บริหาร กำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4) ผู้บริหารมีการกำหนดแผนปฏิบัติการทำงานของสถานศึกษาชัดเจน 5) ผู้บริหารนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาประกอบการวางแผน 6) ผู้บริหารนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ที่ผ่านมากประกอบการวางแผน

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 10 รายการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการนำประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารมีการกำหนดให้กรรมการสถานศึกษาและชุมชน มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน 4) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ 5) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 6) ผู้บริหารจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล 7) ผู้บริหารจัดประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 8) ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริม จัดหาสื่อหนังสือ ตำราเรียนสำหรับการศึกษาค้นคว้าไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน 9) สถานศึกษามีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย และ 10) ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล จำนวน 9 รายการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินการด้วยวิธีการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างหลากหลาย 2) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ได้ 3) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนา 4) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลตามความเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา 5) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง และครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา 6) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยเปรียบเทียบกับผลโอเน็ต (O-NET) 7) ผู้บริหารให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 8) ผู้บริหารให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 9) ผู้บริหารให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

4. ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 รายการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบสรุปผลการประเมิน การใช้และการปรับปรุง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการประเมินการใช้และการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ 4) ผู้บริหารให้มีการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา 5) ผู้บริหารให้มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ เพื่อการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเหมาะสม ทั้ง 4 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์กำหนดไว้ทุกด้าน โดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามัธยฐานสูงสุด คือ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีค่ามัธยฐานต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นที่ 3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวม มีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร และด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

5. อภิปรายผล

จากผลวิจัยสรุปแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสรุปเป็น 4 ด้าน ดังนี้

5.1 การนำเสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีความตรงตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชา และโครงสร้าง มีความตรงเชิงเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากมีความตรงเชิงเนื้อหา หลักวิชาและโครงสร้าง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร คงเพชรศักดิ์ [2] ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ใน 7 ด้าน คือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การสรุป การดำเนินงานของสถานศึกษา และการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารการ หลักสูตร พบว่า ทุกด้านตลอดจนภาพรวม ทั้ง 7 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารุณี สินทรัพย์ [3] ได้ศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีความเห็นว่าปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากมีความตรงเชิงเนื้อหาหลักวิชาและโครงสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชา พงศ์ถาวรภิญโญ [4] ได้ศึกษาเรื่องการติดตามผลการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 ทุกสังกัดในจังหวัด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง 4) ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากมีความตรงเชิงเนื้อหาหลักวิชาและโครงสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชริน ทับทิม [5] ได้ศึกษาความคิดเห็น ของ

ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ใน 7 ด้าน คือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษา และด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร มี ค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารควรมีส่วนร่วม ในการจัดทำแบบสรุปผลการประเมินการใช้หลักสูตร ศึกษา

5.2 การศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความ คิดเห็นว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ใน ภาพรวมมีความเหมาะสมทั้ง 4 ด้าน สูงกว่าเกณฑ์ กำหนดไว้ทุกด้าน โดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาสกร อยู่เย็น [6] ได้ ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและ ปัญหาการใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้หลักสูตร โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ด้านการจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดครูเข้าสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ปัญหาการใช้หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ในด้านการ เตรียมการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดตารางสอนและด้านการจัดครู เข้าสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุลาวัลย์ หงส์ปาน [7] ได้ศึกษาการติดตาม และประเมิน การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการใช้ หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านผู้เรียน มี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านครูผู้สอน มีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวโดยสรุป ผลการใช้

หลักสูตรแกนกลาง และผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง ของหลักสูตร โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบนเนท (Bennett) [8] ได้ ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรมากยิ่งขึ้น โดยให้ครูอาจารย์ได้ศึกษา หลักสูตร ทำวิจัยและมีการคัดเลือกตัวแทนครูอาจารย์ที่ นำแนวคิดไปปฏิบัติจริง ดังนั้นการศึกษาความเหมาะสม ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน สาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แนวทางการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวม มีความเหมาะสมทั้ง 4 ด้านสูงกว่าเกณฑ์ในทุกทุกด้านโดยมีค่าความเหมาะสมอยู่ ในระดับมาก

5.3 การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้อำนวยการ รอง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครู และ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นว่า แนวทางการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวม มีความเป็นไปได้ ทั้ง 4 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตร ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนา หลักสูตร ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนสาร บัลลังก์ปัทมา [9] ได้ ศึกษาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน พระตำหนักสวนกุหลาบ มหามงคล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการใช้หลักสูตร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย สรุปได้ว่า ด้านการ เตรียมความพร้อม เห็นว่ามีแนวทางการพัฒนา คือ ควร พาไปศึกษาดูงานจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ด้านการ ใช้หลักสูตรมีแนวทางการพัฒนา คือ ควรส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการนิเทศ และ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัชชา แสงอสนีย์ และปรียา บุญญสิริ [10] ได้ศึกษาการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษาโรงเรียน สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัย คือ 1) ได้รูปแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรโดยมีปัจจัย เกื้อหนุนคือ การประชุมอาจารย์ทั้งโรงเรียนเพื่อชี้แจง

นโยบายการพัฒนาหลักสูตร การให้ความรู้แก่อาจารย์ ส่วนปัญหาและอุปสรรค คือ เวลาในการพัฒนาหลักสูตรที่ไม่ต่อเนื่อง ภาระงานของอาจารย์มีมาก อาจารย์ขาดความรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตร 2) นักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยและมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันดัช (Gundlach) [11] ได้ทำวิจัยเรื่อง การสร้างหลักสูตรของตนเอง : การประเมินระบบการบริหารจัดการหลักสูตรออนไลน์ในระดับ K-1-12 ของโรงเรียนจำนวน 12 โรงเรียนในพื้นที่มิดเวสต์ (Midwest) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรออนไลน์บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ของเขตพื้นที่ โดยมีเกณฑ์ในการประเมิน 8 ประการ ดังนี้ 1) ความตรงทางวิชาการ 2) ความยืดหยุ่นของหลักสูตร 3) ความง่ายในการปรับปรุงให้ทันสมัย 4) การมีส่วนร่วมของชุมชน 5) แนวทางการสร้างหลักสูตร 6) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 7) อำนาจความสะดวกในการใช้ได้ดีเยี่ยม 8) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรออนไลน์ผ่านเกณฑ์การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของเขตพื้นที่มิดเวสต์ ทั้ง 8 ประการ นับสำคัญที่ได้จากการวิจัย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้แก่ การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน สาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเห็นว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร และด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารควรนำแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมัธยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาไปใช้เป็นแนวทางการบริหารหลักสูตร

สถานศึกษา ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประเมินการใช้หลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมาประกอบการวางแผนพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน ส่งเสริม จัดหาสื่อ หนังสือ ตำราเรียนสำหรับการศึกษาค้นคว้าไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน 3) ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 4) ด้านการปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาสภาพและปัญหาของแนวทางการการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.2.2 ควรทำการประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ทราบผลที่จะเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] โรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, “หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสาธิต พุทธศักราช 2551”, โรงเรียนสาธิตมัธยมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2556.
- [2] สมจิตร คงเพชรศักดิ์, “ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์”, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2549.
- [3] อารุณี สินทรัพย์, “ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน”, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2549.
- [4] สุธา พงศ์ถาวรภิญโญ, “รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเขตการศึกษา 12”, สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3, 2548.

- [5] พัชริน ทับทิม, “ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2”, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2549.
- [6] ภาสกร อยู่เย็น, “สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1”, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2553.
- [7] สุลาวัลย์ หงส์ปาน, “ศึกษาการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551”, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- [8] Bennett, R.M., “Teacher participation in curriculum development : A history of the idea and practice”. Retrieved July 22, 2014, from <https://www.pubmed?cmd=search&term=Bennett%20RM%5Bau%205D&dispmax=50>.
- [9] ธนสาร บัลลังก์ปัทมา, “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบมหามงคลจังหวัดนครปฐม”, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2550.
- [10] อัจฉา แสงอัสนีย์ และปรียา บุญญสิริ, “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษาโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”, วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, ปีที่ 7, ฉบับที่ 1, 2551, หน้า 180-181.
- [11] Gundlach, D.J., “Build your own (BYOC) : Evaluating K-12 online curriculum Managementsystem”, Cardinal Stretch University, 2005.

